

Til: Universitetsstyret
Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr: V-sak 75-25
Møtenr: 7/2025
Møtedato: 2. desember 2025
Notatdato: 21. november 2025
Arkivsaksnr: 2023/10571
Saksansvarlig: Ellen Johanne Cæsar
Saksbehandler: Gaute Frøisland

Bruk av universitetsstyrets reserve

Bakgrunn

Universitetsstyrets reserve er en avsetning i budsjettet for å dekke usikre store poster (energi, UiOs finanskostnader (ikke enhetsspesifikke) og kompensasjon for opparbeidet egenkapital (utover vedtatt avsetning).

I retningslinjene for bruk av universitetsstyrets presiseres det at reserven skal brukes til uforutsette kostnader som enheter ved UiO ikke kan dekke innenfor sine ordinære budsjетtrammer. Det vil i hovedsak gjelde for ekstraordinære institusjonelle tiltak, større tiltak styret selv tar opp eller får søknad om.

Søknaden må inneholde begrunnelse og en kostnadsoversikt for å bli vurdert. Søknader om mindre beløp enn 100.000 kroner vurderes ikke.

Kostnader som dekkes skal være av midlertidig karakter.

Styret - evt. rektor på fullmakt - styrer midlene og vedtar eventuell bruk av reservemidlene etter innstilling fra universitetsdirektøren.

Vedtak om bruk av reserven skal dokumenteres skriftlig.

Fakturaene for tiltakene skal belastes den enheten der kostnaden påløper, og refunderes fra reserven. Dette for å sikre korrekt kostnadsbelastning.

Universitetsbibliotekets kjøp av medier

I den årlige fordelingen for 2025 ble det satt av 17 millioner kroner til universitetsstyrets reserve. Eventuelle ubrukte midler går tilbake til budsjettfordelingen for neste år. De siste årene har denne reserven blant annet blitt brukt til å dekke inn Universitetsbibliotekets høye kostnader knyttet til valuta eksponeringen de har i forbindelse med kjøp av medier. Mediebudsjettet skal dekke UiOs behov for tidsskriftabonnementer, litteraturkjøp, databaser og publiseringsavtaler. Budsjettet betales nesten i sin helhet i utenlandsk valuta; USD, EUR og GBP.

UNIVERSITETET I OSLO

I staten er det slik at tap eller gevinster i forhold til valutasvingninger håndteres av hver enkelt institusjon, og dette er et prinsipp som også gjelder internt ved UiO. I forbindelse med fordelingsprosessen for 2017 ble det lagt opp til en ordning for Universitetsbibliotekets (UB) mediebudsjett, med siktemål å opprettholde mediebudsjettets kjøpekraft på 2015/2016-nivå mht. prisvekst og valutakurssvingninger, og dermed et avvik fra hovedprinsippet ved UiO.

Ordningen innebærer at det mot slutten av året foretas en avregning basert på faktiske valutakurser, samtidig som dette ses i sammenheng med faktisk merforbruk. Universitetsstyret behandlet tilsvarende kompensasjon i desember 2023 (V-sak 48/23). Det ble da sagt at særordningen for UB skal vurderes avviklet. Det er nå besluttet at ordningen om valutakompensasjon på mediekjøp fases ut i 2025 og at det vil framover bli foretatt en årlig vurdering med hensyn til kompensasjon. For 2024 vedtok Universitetsstyre i desember 2024 kompensasjonen for 2024 med 18,1 mill. kr. (V-sak 67/24).

Valutakursene i år medførte et prognostisert kompensasjonsbeløp knyttet til mediekjøpene per T2/2025 på 6 mill. kroner. I og med bortfallet av ordningen har UB årlig redusert anskaffelser av etterspurte abonnementer, databaser og publiseringsavtaler. Det ble ikke oppnådd enighet i forhandlingene om ny publisering og les - avtale med Wiley for 2025. På grunn av manglende avtale ble også kostnadsdekning av publisering i Wileys gulltidsskrifter stoppet fra 1. juni. Dette utgjør hovedforskjellen på behovet for kompensasjon på mediekjøp fra 2024 til 2025. Dette innebærer at kompensasjonsbehov 2025 blir på 6 mill. kroner.

Inndekning

Universitetsstyrets reserve består av en årlig avsetning på 17 mill. kroner. Hittil i 2025 er det ikke disponert av denne reserven og det foreslås nå overfor Universitetsstyret å benytte 6 mill. kr. av denne avsetningen til å dekke inn Universitetsbibliotekets spesielt høye kostnader knyttet til valutaeksposeringen i valuta på kjøp av medier.

FORSLAG TIL VEDTAK

Universitetsstyret vedtar kompensasjon for valutasvingninger mediekjøp på 6 mill. kroner i 2025 til Universitetsbiblioteket som dekkes av Universitetsstyrets reserve.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Ellen Johanne Caesar
avdelingsdirektør